

Savaitinis Amerikos Lietuviu Kataliku Laikrasztis.

Entered as second class matter March 8, 1909 at the Post Office of Philadelphia Penn'a. under the act of March 3, 1879.

Nr. 11

PHILADELPHIA, PA., 14 D. KOVO (MARCH) 1913 M.

Metai XIII.

The Lithuanian Weekly

ZVAIGZDE" — THE STAR

published every Friday at 3654 Richmond street, Philadelphia, Pa., by Lithuanian Catholic Publishing Co.

J. SKIRMUNT, President

Treas. and Editor.

MILUKAS, Sec'y.

Subscription \$2.00 a Year

Rates of Advertising:

One inch once . . . . . \$ 0.50

One inch one month 1.50

One inch per year 15.00

All communications must be addressed:

ZVAIGZDE,

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Savaitinis Laikraštis

ŽVAIGŽDĖ

išeina kas Pėtnyčia.

Kaštuoja ant metų \$2.00,

į Lietuvą 4 rub.

APGARSINIMŲ PREKES:

Colis vieną sykį \$0.50

Colis ant mėnesio 1.50

Colis ant visų metų 15.00

Korespondencijas ir pinigus siunčiant

reikia adresuoti:

ZVAIGZDE,

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas

pabaigęs daktarystės mokslus Jefferson Medical Collegijoje su pagarba Specialistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gydo pasek mingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S Jardin st. SHENANDOAH, PA

DR. F. SCHWARTZ'S

išrastas

Kamparo Gyduolės

(Camphor Liniment)

nuo

Reumatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Susibraizymo, Sušalusiu kojų, Šonų skaudėjimo, Strenų ar Krūtinės. ir tt.

Gerai nuo Suskilusių Rankų

Prekė — — — 25 centai.

Parsiduoda tiktai pas

A. W. NIDECKER

Receptų Sutaistytojas

3600 Richmond Street.

LIETUVIŠKAS GYDYTOJAS

Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.

Tikras Lietuvis Daktaras ir Chirurgas Philadelphijoje.

Gydo visokias ligas vyrų, moterų, vaiku ir daro visokias operacijas. Jis yra pabaigęs daktarišką mokslą Indianos Universitete, buvo miestav daktaru, kur praktikavo po dispensares mieste Indianapolis, Ind. Paskui speiiallškai mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas didžioje mokykloje The New York Post Graduate Medical School and Hospital. Po įgijimul didžio daktaro mokslo, Dr. Stankus įrengė savo ločną namą mieste Philadelphijoje, kur priima visokius ligonius dėl gydymo ir darymo operacijų. Visi, kurie turėjo operacijas ir gydės, ilkos užganėdinti ir dėkingi. Jeigu kas peikia daktarą Ig. Stanku, tai tas žmogus yra užvydėtojas arba koksai vaikata tarnaujantis pas kokius appavinius daktarus.

Daugybės padėkavonių. Kellos člonai talpinasi.

Malonus daktare Ig. Stankus, įsų gyduoles atnešė man didžiausią naudą, už ką išta riu širdingą aciu ir platineu jusu vardą tarpe savo pažystamų ir giminių. Juozapas Volkavičia, 821 Antelope st., St. Louis, Mo.

Iš Canados rašo taip: Aš, Motiejus Bružas, širdingai dėkavau daktarui Ig. Stankui už išgydymą manęs nuo vyriskos ligos. Prie 5 daktarų kreipiausi Canadoje ir daug pinigų paleidau, bet negalėjo manęs išgydyti. O kaip atsisaukiau pas daktarą Ig. Stanku ir jis mane išgydė nuo pirmo pristatymo gyduolių. Ištaru aciu ir stundū savo paveiklą (fotografija) vietoje padėkavonės už išgydymą. P. O. Barnet, B. C. Canada.

A. J. Anskaitis, 511 Railroad ave., Brooklyn, N. Y. Išreiškiu savo širdingą padėkavonę Dr. Ig. Stankui už išgydymą nuo skaudėjimo pečių, skaudėjimo po krutine ir sunkaus kvėpavimo. Da turu koelį, bet ir tas daug kartų mažėnisi negu pirma.

Tos visos padėkavonės yra idėtos su davylyjimu pačių pacientų.

PASARGA.

Pamelykite gerai, jeigu daktaras pats gali perskaityti įsų laišką ir pats gali su jums susnekėti, tai geriaus gali išgydyti negu tie daktarai, kurie įsų kalbos visiškai nesupranta. Neapsigaukite, nėra tenai lietuviško daktaro tuose institutuose ir Klinikose, kurie garsinasi po laikraščius. O jeigu kokis berniukas istlumočis tenai įsų lietuvišką kalbą, kokiam daktarapaikiui, tai supraskite, kad toks tenai yra ir gydymas. Tuos Institutus ir Klinikus užlaiko susideję bernapsisikilai ir pas juos nėra geras daktaras tarnauti. Mano širdingas patarimas: jeigu nenori gydytis pas lietuvišką daktarą, tai paimk kokį žmogų, kuris susnek gerai angliskai, ir nueik su juo pas gerą daktarą savo miestely, o apturėsi tenai tikrą pagelbą. O jei norite gailte atsisaukti ir pas mane, Aš telppi paduoeti Tametai telisingą daktarišką pagelbą. Bėdnius aš gydau dovanai

Nepamirskite ofiso ir rezidencijos adresu. Visuomet kreipkitės ypatingai arba su laiškų siuo adresu.

Dr. Ignatius Stankus

1210 SO. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.

Ofiso { Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietu nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8.
Valandos { Nedėlomis nuo 10 iki 3 val. po pietu.

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklų draugystėm, o ypatingai: kukardų, guzikučių metalavų, anameliotų ir padengtų celluloid'u šarpu, vėliavų ir karūnų.

MAN PAVESTUS DARBUS ATLIEKU ARTISTISKAI.

M. A. NORKUNAS,

162 Prospect st. Lawrence, Mass.

PRANAS BURBA

užlaiko pirmos klisos viešbutį (hotelį), taigi geriausiai užeiga lietuviams. Ir graborius.

Edwardsville, Pa.

Blaivininkų Sanjungos Centralinio Komiteto Adresai:

Prezidentas M. A. Norkunas, 162 Prospect St., Lawrence, Mass.

Dvasiškas vadovas kun. T. Žilinskas, So. Boston, Mass.

Sekretorius Jonas Valukonis, 261 W. Broadway, South Boston, Mass.

Kasierius Paulius P. Mikalauckas, 248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

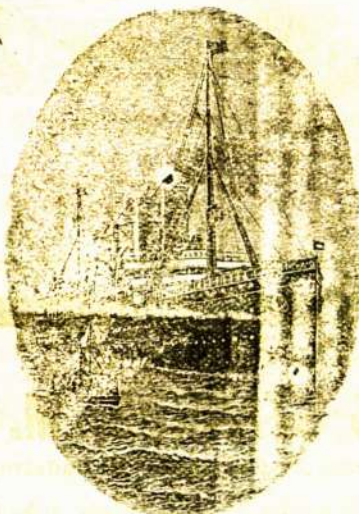

Telefonas: Worth 2822.

Bischoff's Banking House

287 BROADWAY kampas Read st., NEW YORK, N. Y.

\$100,000 ŠIMTAS TUKSTANČIU DOLERIU yra mūsų kacija uždėta rėdišką kasą.

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai liktų greit atlikti, togi atsišakia į **Seniausiąjį Bankinį Namą**

(Uždėta 1848 m.) t. y. pastovinti jau virš 60 metu.

Pinigus siunčiame į krajų kuogreičiausiai, pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą, pinigus prilmame ant procento ir išduodome ant paskaitų. Šipkortes paroduodame ant geriausių garlavių visų linijų ir iš krajaus už pigaus prekė. Pašportus dėl keliaujančių į krajų pastorjame nereikaludami jokiu opierų. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas re-

gentiškas popieras su paliudijimu Konsulio. Atjieškujima dalii atliekamo kuoteisingiasiai.

Dėl vigadas tautiečių laukome atidaryta **subatoja** iki 8 ad. vakare, **nedėlioje** nuo 10 ik 12 adynai

Užprašome atkankyti mūsų asat-iškai ar per laišką ir persitikrinti, jog pas mus visus monevus reikatus greičiausiai, teisingiausiai ir pigiausiai atlikti.

Bischoff's Banking House. 287 Broadway kampas Read St., New York.

TIKRAS
“BULL”
DURHAM
RUKYMUJ TABAKAS

Keturiasdešimt papiroso iš kiekvieno už 5 centus muslinos krepšelio.

Vienatinis nusismaginimas milijonų darbininkų dirbančių įvairius darbus, lgyiai ir šimtų milijonierių. Jis suteikia smagumą ir užganėdinimą, kokio nėra kitame tabake.

10 paprastų gatavų cigarečių 5c.
10 geresnių gatavų cigarečių 10c.
10 geriausių gatavų cigarečių 25c.

Bet iš kožo už 5 centus maišiuo Bull Durham gali suvyniot 40 cigarečių.

Knygutė cigarečių popieros *dovanai* su kiekvienu už 5c. muslino krepšiuo

Macdonell's Durham Tobacco Co.
STOCK OWNED BY
THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirišimą su plaučiais.

Mainieriai, kankinami Mainų Dulkių, Parako dūmų ir Astmos aptuērės pagelba vartodami Fither Di Ielsi's Kosulio Gyduolė. Turi pagyrimus nuo patyrusių mainieriu, kaipo geriausias vaistas visokiuose atsitikimuose.

PARSIUODA VISOSE AP-TIEKOSE.

Kaina, 35c, 65c. \$1.00

Rekomenduojame taipogi

Father Di Ielsi's Grumuliavimui Tonikas, pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir panakina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment,

yra skiriamas nuo reumatizomo, neuralgijos, nikstelėjimų ištesimu, ištinimų, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25 c.
REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

Rusiškai-Amerikoniška Linija

Didžiausi, Geriausi ir Greičiausi Laivai.

Vienatinė be persėdimo linija tarp Amerikos ir Rusijos

Naujai įtaisyti pasažieriški laivai

Czar, Kursk, Russia

8 dienos In Roterdama	11 dienų In Liepoju
III klasa \$33.00	III klasa \$35.00
II „ \$45.00	II „ \$50.00
I „ \$60.00	I „ \$70.00

Laivai išplauks iš New Yorko:

BIRMA — Kovo 29.

RUSSIA — Balandžio 5.

Artesnėmis žiniomis kreiptis prie mūsų agentų arba pas vyriausį agentą,

A. E. JOHNSON & CO., 27 Broadway, New York, N. Y.

Apdraudžia nuo ugnies.

Parduoda laivakortes.

William Macdonald

Notary Public, Real Estate, Conveyancing

3511 Kensington Avenue

Orthodox & Thompson Sts.

Philadelphia.

Evangelija

Vebrų nedėlioje pagal šv. Matą, skyrius XXI.

Anuomet, kad Jezus prisiartinio prie Jeruzolimos ir atėjo Betfagėn pas Alyvų kalną, tuomet pasiuntė du mokintiniu, tardamas jiems: Eikite miestelin, kurs yra judvieju prieakyje, o tuč-tuč rasite pririštą asilyčią ir asilaitį su ja, atriškita ir atvėskita man. O jei kas jumdvieju ka tartu, pasakykita, jog Viešpats reikalauja ju, dvieju, o vienkart paleis juodu. O vis tai tikos, idant išsipildytu, kas yra pasakyta nuo pranašo, kalbančio: Pasakykite Siono dukterei: Se, karalius tavo eina tau ramus, sėdįs ant asilyčios ir asilaitio, ariamų sūnaus. Nukakusiu tat mokintiniu padarė, kaip jiemsdvieju paliepė Jezus. Ir atvedė asilyčią ir asilaitį ir uždėjo ant judvieju rūbus savo, o ji pasodino ant judvieju. O minia labai didė klojo drabužius savo ant kelio, o kiti kapojo šakeles nuo medzių ir klojo ant kelio, O minios, kurios panokė ir kurios pas-kui sekė, šaukė sakydamos: Ozanna Dovidio sūnui, palaimintas, kursai eina vardan Viešpaties. Ozanna ant augštybių.

IŠ KATALIKU GYVENIMO.

KUNIGU PERMAINOS ZEMAIČIU VYSKUPIJOJE. Varnių džekonas kun. Nonevičius delei nesveikatos, pačiam prašanties, paliuosuotas nuo džekono priedermių pildymo. Varnių džekonu paskirtas kun. Denisevičius, Luokės klebonas. Kun. Turonek, Palevenės kamendorius, perkeltas į Pabiržę.

KUNIGU BYLA. Senatas svarstė neseniai Vilniaus vyskupijos kunigų Jasinskio ir Sangailos bylą del marijavitų įžeidimo. Ta byla jau buvo svarstoma Vilniaus teismo rūmų, kurie kun. Jasinskį išteisino, o kun. Sangailą nuteisė 7 dienoms kalėjimo. Prieš tą nutarimą buvo padavę skundus senatan ir prokuroras, kuris reikalavo didesnės baudmės, ir kun. Sangaila, kuris reikalavo, kad ji visai išteisintų. Senatas prokuroro protestą atmetė, kun. Sangailą gi visai išteisino.

SERBIJA. Serbijos užimtose nuo Turku žemėse arba taip vadinamoje Senojoje Serbijoje gyvena nemažas skaitlius katalikų. Todėl sumanyta padaryti su Šventuoju Sostu konkordata arba sutartį. Sutarčiai padaryti Serbija žada greitu laiku pasiųsti Ryman savo delegatus. Jei ta sutartis įvyks, tai Serbijos katalikai gausią tikėjimo laisvę.

ISTREMIMAS. Kunigas Lumbis gavo valdžios įsakymą į 24 valandas išvažiuoti iš Panevėžio už tai, kad barėšėjusią prie jo išpažintin moteri, ištekėjusią už pravoslavovo. Kunigas Lumbis išsikėlęs kamendoriauti Ramygalon.

SV. ONOS parapija Jersey City, čia jau per upę nuo

New Yorko, susilaukė naujo klebono. Iki šiol tą parapiją globojo kun. M. Sedvydis, kuris kas šventa diena turėdavo atvažiuoti iš Bayonne's čia pamaldas laikyti. Dabar kun. Sedvydziui atsiskaičius pas Jo Malonybę vyskupą nuo tos sunkios užduoties, klebonu paskirtas neseniai atvykęs pas kun. N. Petkų ir Maspethą kun. J. Raštutis.

Naują globėją gavo ir Newarko šv. Traicės parapija, kun. V. Staknevičiui nepagrįžus iš Lietuvos. Dabar čia klebonauja kun. P. Jakštis, kuris iki šiol vien buvo kun. Staknevičiaus vietininku. Si Newarko parapija paskutiniam laike žymiai užaugo. Ypatingai daug lietuvių privažiavo į netoli Newarko esantį Harrisono miestelį. Daugelis musiškių brolių čia apsipirko savus namus. Tai gi dabar, kad pradėta kalbėti apie padidinimą newarkiečių lietuvių bažnyčios, harisoniečiai nekurie pradeda tartiesi apie pasistatymą bažnytėlės savo miestelyje. Keli šimtai lietuvių Harrisone gyvenančių, tvirtinama, galėtų lengvai pas save užlaikyti kunigą vien už tuos pinigus, ką turi išmokėti elektriškų tramvajų kumpanijoms už nuvežimą į Newarko bažnyčią.

40 VALANDU ATLAIDAI Karalienės Aniuolų bažnyčioje Brooklyne buvo 9—11 Kovo. Klebonui kun. V. Varnagiriui į dvasišką talką pribuvo šie kunigai: M. Pankauskas, M. Sedvydis, B. Zindzius, P. Jakštis, A. Milukas, J. Zebris, J. Zidanavičius, B. Moleikaitis ir P. Slavynas. Pamokslus sakė kunigai: Pankauskas, Slavynas, Zebris, Milukas ir Zidanavičius. Per visas tris dienas ir vakarais žmonių buvo grūste prisigrudusių, kad negalima buvo nei prasiskverbti. Prie Šv. Sakramentų priėjo kartu ir Velykinę išpažintį atliko be biskio du tūkstančiai žmonių. Kunigai nuodemklausiai turėjo į valias darbo. Dievobaimingi žmoneliai parodė savo didę kantrybę stovėdami eilėse iki pusiaunaktų ir pasninkaudami laukė padalinimo Komunijos kiti net iki pirmai valandai po pietų. Brooklyno parapijiečiai dėlei savo pamaldumo ir gražaus paklusnumo šv. Bažnyčiai drąsiai galima statyti už pavyzdį visiems Amerikos lietuviams.

„LIETUVIS KLEBONU RYMO BAZNYCIOS. Sulyg lenkų „Gazeta Codzienna“ pralotas Prapuolenis, kuris ilgą laiką buvo kancleriu Mogilevo arkidiecezijos, o paskui Seinuose leido Vadovą ir abelnai pridabojo didelę dalį literatiško ten darbo, yra paskirtas klebonu šv. Stanislavo Kostkos bažnyčios Ryme. Yra tai pirmas lietuvis kunigas susilaukęs tokios garbės — klebono titulo amžiname mieste. Reikia tikėtis, juog kun. Prapuolenis daug padės lietuviams apginti savo reikalus katalikiško pasaulio sostinėje. Jis teip sumaniai mokėjo kariauti su lenkų nelemtu išnaudojimu tikybos dėl politikos. ir tose sunkiose karėse mokėjo užlaikyti visad lygsvarą, kad net didžiausi jo priešai turi atiduoti jam garbę. Lenkai endekai jieškojo prie jo visokių prekabių, bet nieko neatradę, vien galėjo paleisti paskalas, kad jis esąs rusų prieteliu.

Užsirašykite „Žvaigždę“.

Iš Keliones po Azija.

(Taša)

Miestą drėkina upė Zarafšan, ištekanti iš Indijos kalnų ir maitinanti didelius derlingiausių Turkestano žemių plotus. Saligatviais praversti arik'ai, panašiai kaip Taškente. Gyventojai iš kuoro atrodo lyg krutanti vabalėliai. Ilgai užtrukti beveik negalima: begalo facinuoja, galva kvaista. Nulipant žemyn, dar didesnės, negu ilipant, kankynės prityrėme, o nusileidę, ypač mudvi su giminaite, kaip nepratusios prie tokios kelionės, suvis paeiti negalėjova. Nori žengti, o kojos klumpa ir bemėginas su kakta akmenį perskelti. Kad ne p. Tomaševičių mielaširdingai mudviem paduotos alkūnės, būtuva nė iš vietos nepasijudinusios. Tik ačiu jų pagelbai istengėva pamatyti daugiau Senojo Samarkando architektūros perlų.

Trečias palei didįjį pliačių triobesys tai Tilla Kari argu auksinė medresa ir katedrinė mečetė. Šioji dikčiai žemesnė už dvi pirmąsias, bet jos visas priešakis kadais buvo auksiniais lapais apklotas ir pertai ji buvus savame laike puikiausia pasaulyje struktūra. Kožnos tų medresų viduryje yra platus kiemas su fontanomis. Cia mahometonai, sulyg savo tikėjimo apeigų, nusiprausia prieš įeisiant mečetėn. Aplinkui tas fontanas apšodinti medžiai ir vasarą žydinčios gėlės. Kiemą apjuosiančiuose nameliuose įrengti pagal rytiečių madą medresų mokytojų ir mokinių kambariai. Langų juose nėra. Sviesa ir oras vien per duris prasiskverbia. Ant lentynų sukrautos knygos, virimo padargai, o viduryje aslos platus patiestas divonas. Kiekvienas mulla-mokytojas pagal savo norą pasirenka vieną mokinių ir su juom kartu gyvena, patys verdasi, sykiu valgo, apsitrūšia ir dalinasi visu kuom. Toliaus pavaziavus—indomi Bibi Chanum mečetė su medresa, Tamerlano išstatyta tarpe 1385—1400 metų savo mylimiausios pačios atminčiai. Ant to triobesio matyt gilus ilgų amžių pėdsakai, o da keli smarkesni žemės drėbėjimai gali jį visai sutrupinti. Tečiaus šviesiai mėlyna kaip kriėpolas varsa ant jos arkados priešakinių sienelių atrodo, lyg ką tik išėjus iš po artisto rankos. Kaip Samarkandas turėjo būt puikus keli šimtmečiai atgal, kada visų jo mečečių ir medresų augštieji kuorai, išdabinti auksu bei skaidrių spalvų žibančiais marginiais paišėsi saulės spinduliuose — sunku ir įsivaizdinti. Turėje būt begalo gražus ir išdidus, jei nešiojo net Azijos karalienės vardą. Prie Bi-

Mečetė Šah Zinde Samarkande.

bi Chanum mečetės stovi jau pusėtinai apiręs Tamerlano pačios mauzoleum'as. Cia ji palaidota po murmuliniu antkapiu, ant kurio išbriežtas arabiškai parašas. Plačiame mečetės triobesiu kieme stovi didžiulis iš akmens rūpestingai iškarbuotas pulpitas koranui pasidėti. Jis turi dešimts pėdų augščio ir dvidešimts pločio. Tokio dydžio, sako, buvus ir korano knyga, iš kurios mullos skaitydavo susirinkusiems čia meldžioniems. Taipgi tų triobesiu srityje buvęs ir Tamerlano rūmas, tik dabar sunku atsižinoti, kurioje tikrai vietoje.

Miesto pačiame krašte ant kalnelio yra švenčiausia muzulmonų šventynė Samarkande—Hazreti Sah Zinde—Mahometo pusbrolio, arba paprastai vadinama „miegančiojo šacho“ mečetė. Muzulmonai po šiai dien tvirtai tiki, kada nors tą šventąjį prisikelsiant ir užkariausiant visą pasaulį. In šventynės neaugštus sulyginant su kitų mečečių vartus veda augšti ir platus akmens laiptai. Žemės sklypas, ant kurio Tamerlanas pastatė miegamojo šacho garbei šventynę, nemažai vietos užima. Mečetės viduryje ant aslos patiestas minkštas divonas, kuriuomi einant, net kojos grimzda; langų nėra nė čia, vien kelių žvakučių spingsėjimas apšviečia tas mistiškas relikvijas. Šacho palikai guli už tankių geležinių krotų puikiam karsite, kurio, deją, negalima buvo gerai įžiūrėti prie menkutėlės šviesos. Šalia jo už kito panašaus aptvaro padėtas begalo didelio formato koranas. Jo originalas būk esąs nugabentas Peterburgo Ciecoriškajin muzėjun; čia gi tik ano labai nuosakiai padaryta kopija. Taip lyginai rusai, užkariavę Samarkandą, pasiėmę ir originalines, išdrožinėtas iš medžio, didelio artizmo duris, kurias čia pakeičia pirmųjų puiki imitacija. Apskritai, visas to šventojo atmintnamis persistato labai išdidžiai. Pirmesnėse gadynėse jis skaitėsi vienu brangiausių ir puikiausių Samarkande mečečių. Sach Zinde tikras vardas buvęs Achmed Zaaman. Jis užkariavęs tą šalį penkiasdešimts du metu vėliaus Mahometo bėgimo į Mediną, t. y. apie 672 m. po Kristaus gimimui ir valdė Vidurinę Aziją arti šimtmečio bertainį.

Kita mahometonų didei gerbiama Samarkande vieta tai apleistos už miesto čiabuvių kapinės. Vargingai jos atrodo. Begu nežinodamas dasiprotėtum mirusių kūnus čia besiilsint. Sukrautų akmenų gaubelės ant užkastų nabašninkų — tai visas kapų parėdas. Tie akmens veikiau primena namų statymui ar pamatų kėlimui medžiagą, negu kapus. Jokio paminklo, jokio parašo niekur nematyti. Viens tik kapinyno viduryje riogsas apie 6 pėdų pločio ir šešiasdešimts pėdų ilgio molio sarkofagas su keliais žemais gaubčiais liudija didį turėjų, mokslavirį ar šventąjį esant palaidotą. Ant viršaus užkabinta arklio vuodega ir avino ragai — paprasti pas muzulmonus didybės ir šventumo ženklai. Čiabuviai tąją struktūrą vadina Pranašo Danieliaus kapu. Jie tvirtai tiki, būk tas žydu gudruolis čia besiilsis ir kas mets

didelės mahometonų, taipgi žydų meldžionijos ateina ant kapo pasimelsti. Pranašas Danielius gyvenęs apie 600 metų pirm Kristaus gimimo. Kaip vergas buvo paimtas į Babilioniją, bet mokėdamas išaiškinti karaliaus sapnus, ir jog buvo mokytas, greit pastarojo įgijo malones. Prie Nabuchodono-

Kapas šv. Danieliaus ties Samarkandu.

zoro Danielius paliko jau Babilionijos provincijos gubernatorium, kuri tai valdžia tuomet skaitėsi pirmutine po karaliaus. Kur ir kada tas Pranašas mirė, tikrų žinių nėra. Tik tradicijos rodo jį paguldžius savo galvą puikiausiame Dariaus mieste Susa ar Sušan, Persijoje, turint 90 metų amžiaus. Miestas Susa, senovės Susiana provincijos sostinė prie upės Tigriaus, savo neapkainojamais lobiais, grože ir blizga buvo nevienam prieš krikščioniškosios eros viešpačiui stipriu vilioku. Ji buvo didžiausiu Persijos karalių turtų sandėliu, vienu drūčiausių miestų ir valdovų žiemine rezidencija, kuomet Ekbatana—dabartinis Hamadan—buvo jų vasarinę gyvenimo vieta. Kada Aleksandra Makedonietis apie 331 metų prieš Kristaus gimimą užkariavo didelę Persų karaliją, Susa tuomet buvo pilname savo blizgos žiede. Naujas bet šeimyninkas beregint iš jos grožės paliko vien skurdžius griuvėsius. Kai kurie Aleksandro Didžiojo biografai, minėdami jojo pridirbtas išgaištis Susoje ir pirmiau mušoje ties Arbela, vadina jį vienu didžiausių pasaulyje kriminalistų. Koki tolesni Susos buvo nuotikiai, nevieta čia minėti. Gana to, jog tame mieste ir po šiai dien yra Danieliaus vardu puikiai užsilikęs mauzoleumas. Tą mauzoleumą argu kapą be atlaidos lanko skaitlingos mahometonų ir žydų meldžionijos.

Kodel daugumas Mahometo pasekėjų tiki tą patį Danielių esant palaidotu Samarkande, tikrai nežinia. Jie tvirtina, būk Tamerlanas, paėmęs Persiją, pernešęs iš Susos ir šventojo palaikus; tečiaus patvirtinančių darodymų niekur nerandama. Zinia, kad septynioliktojo šimtmečio pradžioje Samarkandą valdė chanas Danielius Bi ir tame mieste buvo palaidotas. Galima tat spręsti, kad jojo kapą klaidingai garbinama vietoj pirmojo. Taip lygiai mahometonai giliai isitikinę sarkofago ilgį esant pilnai atsakančiu jame palaidotam lavonui. Anot jų ir Nojus būk apie Damašką besiilsis buvęs šešiasdešimts penkių pėdų milžinas

kaip, esa, ir kiti tų laikų patriarkai. Kad žmonės senovėje buvo kur kas didesni nei dabar, nėra abejonės. Tečiaus nors apie jų tikrąjį saiką neliko aiškesnių liudijimų, visgi tokių milžinų turbūt niekad pasaulyje nebuvo.

Be viršminėtų šventynių yra Samarkande ir daugiau didės muzulmonų pagarbos maldnamių, vyriausia išstatytų Tamerlano giminiečių atminčiai. Jų didžiūmos sienojai ir gražylos taip pragraiština, kad ir pataisymas vargu būtų prisimtum. Visų stilius mažiau—daugiau vienodas kaip ir puošiančių tuos keistus triobesius gražylų raštai bei medžiaga, kuriuos, kaip tvirtina žinovai, atgabenta iš Persijos. Jeigu tuose marginiuose randame panašumą į Lietuvos audinių raštus, galima iš to spręsti mūs bočius kokius nors reikalus su persais turėjus. Kad-gi lietuvių senobinė augšta kultūra buvus žinoma keli amžiai dar Kristui negimus, labai daleistina, kad Azijos gyventojai iš jos paėmė savajai pavyzdžius.

Kadaisiai Samarkandas buvęs vienas puikiausių miestų pasaulyje, centras mokslo, pramonės ir mahometoniškojo tikėjimo. Jo triobesiu bei sodų gražybes nemažiau lankydavo turistai, kaip šiaudien Rymo ar Paryžiaus. In garsias jo medresas suplaukdavo iš įvairiausių muzulmonų pasaulio šalių mokiniai; šventąsias gi mečetes be atlaidos pripildydavo skaitlingiausios meldžionijos. Kas ji įsteigė,—nėra tikrų žinių. Vieni mena, būk Aleksandras Makedonietis, užkariavęs dabartinio Turkestano žemes, išstatęs apie 330 metų prieš Kristaus gimimą puikų meistą Marakandą, kuris ilgainiui pasikeitęs Samarkando vardu. Senovės padavimuose randame dar kitokius to miesto atsiradimo išaiškinimus: Koks tai žmogus Samara toje žemėje įsteigęs „kentą“ t. y. naujokynę ir sutelkęs apie savę daugiau žmonių. Nuo įsteigėjo vardo ir vieta pradėjus vadinties Samar-kent—argu musiškai—Samaro naujokynė. Paskui ją užkariavę arabai pradėjo vadinti Samarkandu. Panašiai skamba ir kitas šiame dalyke padavimas: Toj vietoj, kur dabar stovi Samarkando miestas, žmogus vardu Samar iškasęs šaltinį. Apie tą šaltinį paskui pradėję apsigyventi žmonės, ir vieta imta vadinti Samarkand, t. y. „Samara iškasė“. Persiškas žodis „kand“ lietuvių kalboje reiškia „iškasė“. Yra ir daugiau maž-daug užnešančių į paminėtąsias legendų. Katra iš jų teisingiausia, nepigu žinoti. Gana to, jog Samarkandas buvo pagarsėjęs Azijos miestų karaliene ir jo gyventojų skaičius be palyginimo su dabarčia buvęs didesnis. Vienu tarplaikiu jis talpines savo augstose molio sienose net apie du milijonu žmonių, o vienas gyventojų milijonas čia visada turėdavęs ruimingą pastogę. Dabar Samarkande kartu su rusais ir kitais europiečiais pagal paskiausią cenzą atrasta tik apie 175.000 gyventojų. Didžiausią tarp jų dalį užima sarta, bet nemaža taipos gyvena persų, kirgizų, žydų bei arabų ir kitokių azijos rasių.

(Bus toliaus)

Iš Lietuvos.

ISEIVIŲ GLOBOJIMO BIURAS. Vilniuje pereinamais metais buvo inkurtas lenkų „Išiveivų globojimo biuras“, kuris padėdavo išiveivams Amerikon nusipirkti šifkartę, patardavo kuriuo keliu važiuoti, ir šiaip visaip rūpinosi išiveivams kelionę palengvinti. Dabar tas biuras užsida- ręs, nes neturėjęs iš ko užsilaikyti. Lietuviams jis buvo mažai žinomas, nes nesigarsindavo lietuvių laikraščiuose. Bet vis dėlto ir lietuvių daugelis to biuro pagelba yra nu- keliavę Amerikon.

SEŠUOLIAI, Vilniaus apskr. Sešuolių parapijoje ūkis stovi augščiau, negu apie Zielvą, Kiauklius, Lidokius ir kitas vietas. Aria čia visi geležiniais plūgais, o medi- nių žiagrų ir akėčių suvisai čia nėra. Daugumas ūkinin- kų turi drapakus. Javus čia kerta dalgėmis, piautuvai retai kur matyti. Kulia gi kuone visi mašinomis su gele- žiniais maniežiais. O taipogi ir siečkarnių yra po kelias- kožnam sodžiuoj. Tokiais įrankiais dirbant, žemė indirb- ta gerai ir derlinga.

Miškai Sešuoliuose labai dideli ir duoda daug naudos vietiniams gyventojams, kurie žiemos metu kerta arba veža sienojus Ukmergėn į upę. Kai kurie užsidirba per žiemą net po 150 rublių. Miškai skarbavi. Daugiausia žydai iš skarbo perka, žmonių neprileidžia. Valstiečių deliankos išnyko, ir žmonės tik gali iš žydu pirk. Gaila tų gražių girių, kurios nyksta nuo žmonių kirvių.

ISKILMINGOS LAIDOTUVES. Senose Kietaviškėse, Vilniaus gub., sausio 13 dieną mirė Alena Vainaitė. Gi- mē ji Alovės parapijoje. Turėdama 23 metus, kada jos draugės važiavo Amerikon aukso jėškoti, ji pamylėjo mokslą ir negalėjo skirtis su savo tėvyne Lietuva. Ma- tydama, kaip žmogui sunku be mokslo gyventi, pasirū- pino pati įgyti daugiau mokslo, kad paskiau sunkiose ap- linkybėse pasidalyti tuo mokslu su mažais vaikeliais. Ne- lengvas tai darbas mokytis suaugusiai mergaitėi, ir dar sunkesnis toli nuo savo gimtinio kampelio dirbuotis. Ne- maža ir ašarų reikėjo išlieti, kol tėveliai leido mokyties. Po dviejų metų Alena pradėjo labai gražiai dirbuoties; bet nedora mirtis pertraukė jos darbą. Nemenkai ir tė- veliams sopėjo širdi, kad jų vaikelis mirė svetimam na- me, ne ant jų rankų. Bet Alena atrado daug gerų širdžių ir Kietaviškėse. Sodžiaus mergaitės dieną ir naktį per pusę mėnesio prižiūrėjo ligonę. Kada gi ligonė pradėjo iš karščio klajoti, tai per tris dienas žmonių buvo pilna pirkia. Numirus jai, sodžiaus mergaitės parėdė baltais rūbais ir grabą padabino žaliomis rūtomis. Iš sodžiaus jos kūną nulydėjo su procesija bažnyčion. Kitą dieną, po iškilmingų pamaldų, žmonių daugybė, nors buvo šalta ir pustė, nulydėjo senųjų Kietaviškių kapuosna. Ten tai su karštomis ašaromis atsisveikino su Alena visi, tarp kurių ji daug gero padarė. Ji mylėjo karštai žmones, my- lėjo karštai savo tėvynę ir dirbo del jos labo, kaip Dievas prisakė. Kietaviškio kampelio apšvietimui daug pasidar- bavo, ir pirmoji čia iš jaunų Lietuvos darbininkų tarpo mirė. Tegul Viešpats suteikia jai amžiną atilsį.

BEISTRAKIAI, Vilniaus gub. Sis sodžius gana dide- lis; jame gyvena 54 šeimynos. Žemė labai suskaldyta: visame sodžiuje tiktai du čieli valakai. Žemę aria plūgais ir vartoja mineralines trąšas. Iš visų pusių Beistrakiečių laukai apsupti dideliais miškais; gyventojai vasarą su vuogomis uždarbiauja, o žiemą gerai uždirba veždami me- džius ant Nemuno kranto. Sitame sodžiuje vasarą labai ramu. Gyventojai lietuviai myli savo prigimtąją lietu- višką kalbą. Jaunimas ir senesnieji moka gražiai pagie- doti ir puikių dainelių padainuoti. Beistrakiuose pernai metais uždėta liaudies mokykla; mokytojas rusas, lietu- viškos kalbos vaikams neišguldinėja. Beistrakiai seniau prigulėjo prie Zemaičių Vyskupijos, bet pirmoje pusėje XIX-jo šimtmečio tapo prijungti į Vilniaus Vyskupiją.

KUKTISKES, Švenčionių apskr. Blaivybės skyrius gana gerai gyvuoja. Klebono rūpesčiu dažnai daromi su- sirinkimai, nemaža jau prisirašė negerti alaus. Pernai klebonas ragino pasistatyti liaudies namus. Atsirado ir susipratusių, kurie pritarė tam klebono užmanymui, bet tamsuolių buvo daug daugiau, tat jie ir pergalėjo.

Sausio mėnesio pradžioje Vilniškių sodžiuoj pasipiovė vyras su britva. Jis bvo sumišęs. Motina, atimdama, brit- vą, išpiovė delną iki kaulo ir labai apsilpo.

LENKAI DARBININKAI. Kauno gubernijos dvarin- nikai gabena lauko darbams iš Lenkijos lenkų darbinin- kų. Jau pargabenta suviršum 200 darbininkų. Algos duodama vyrams pavasari 10 rublių, vasarą — 12 rub. mėnesiui ir maistas; mosterims gi mokama dviem rubliais mažiau. Lietuviai darbininkai Kauno gubernijoje tokių algų dar neesą gavę.

SUGINCIAI, Ukmergės apskr. Sulaukėmė šimet nau- jo, labai rūpestingo ir darbštaus klebono. Jau aptvėrė kapus, kurie buvo labai apleisti, apmūrijo šventorių ir viršų apmušė raudonai nudažytomis lentelėmis. Bažny- čia mūsų nauja, stovi ant gražaus kalno, šventorius ap- linkui apsodintas medžiais, labai puikiai išrodo. Mūsų sodžiaus žmonės beveik visi tamsūs, tik degtinėje mato išganymą, gi pasigėrę viens kitą primuša, net vaikai šo- ka savo tėvus mušti! Nors nė vieno žydelio nėra Sugin- čiuos, bet šventadieniais degtinės parūpina patis mūsų žmonės. Laikraščių neskaito, tat nedyvai kad taip atsi- likę nuo kitų apylinkių lietuvių. „Auš.“

KRYZIAUS AZUOLELIS. Midverių sodžiuje (Nau- miesčio parapijoje, Reseinių apskr. ūkininkas M. Luko- šius, kuriam nusibodus ūkininkauti, kad būtų liuosiau gyventi, priėmė savo ūkin žentą Burzdžių ir jam užrašė visą savo ūkį ir kas prie jo prigulėjo, išskyrus sau išsiim- tinį. Burzdžiaus pievoje augo žalias ažuolėlis. Blaivus ūkininkas Burzdžius nusprendė padaryti kryžių iš to ža- liojo ažuolo ir kaipo lietuvis katalikas, pasistatyti sau kie- me. Bet Burzdžiui pakilo svajonė apie Ameriką, kuri net atidėjo ant toliaus ir kryžiaus statymo darbą. Tečiaus Burzdžius kada ir persiskyrė su Lietuva, kryžių žadėjo pastatyti grįžęs iš Amerikos. Bet girtuoklis Burzdžiaus

uošvis Lukošius, pragėres visą nuo žento gautąjį pamokestį, taipogi nusprendė nors gale amžiaus paragauti Amerikos alkoholio. Kad surinkus kelionei pinigų, sumanė padaryti galą ir žaliajam ažuolėliui, kurį ir pakirto sausio 16 dieną. Bet vežiman bekeliant ažuolas sprūdo Lukošiumi ant kojos ir palauzė koją. Tai tau ir kirsti kryžiaus ažuolėli.

„Sp.“

KAUNAS. Gubernijinis komitetas galutinai išrišo klausimą apie plento išvedimą iš Telsių į Mazeikius. Bus jis ilgumo 35 verstų. Kaštai apskaityta apie 300.000 rublių.

SIAULENAI. Vienas ūkininkas Z. sodžiaus pamatęs zuikį savo klojime, nubėgo pas kitą ūkininką pasiskolinti šautuvo. Pasiėmęs šautuvą, pasistatęs, ranką uždėjo ant vamzdžio ir taip stovėdamas šnekėjo. Grindžių būta kiaurų, šautuvas pasklydo, šautuvas iššovė, ir šūvis nu-traukė ranką. Suzeistąjį tuojau nugabeno į Siaulius į ligonbutį.

„Vien.“

GRAZUS APSIRIKIMAS. Prieš tris mėnesius agronomas Širanas iš Vilniaus buvo nukeliavęs Kostromon į agronomų susivaižavimą. Ten buvo pas jį padaryta krata, o jis pats suimtas ir etapu atvartytas į Vilnių. Dabar Vilniaus žandarai, išlaikę Širaną 2 mėnesiu kalėjime, apsižiūrėjo, kad be reikalo ir „per apsirikiną“ jį suėmė...

KRETINGA. Sausio 10 dieną Kretingon buvo atvykęs vice-gubernatorius Kozlovas daryti tardymo. Mat buvo gautas skundas ant žemiečių viršininko. Buvo klausinėta apie žemiečių viršininko elgimos doros žvilgsniu. Didesnis klausimas gal buvo išėivybė, nes iš tos priežasties prašalinti nuo vietų policijos valdininkas pavieto viršininkas ir daugelis kitų. Po vice-gubernatoiraus išvažiavimo atsiųstas iš Kauno žandarų pulkininkas. Kiek patardęs nuvyko į Gardžius, kur esą susekta valsčiaus kasos išaikvojimas. Kaip Kretingoj, taip ir Gardžiuose buvo klausinėjama apie žemiečių viršininko girtuokliavimus, vienu žodžiu apie visą jo gyvenimą.

BUBIAI, Šiaulių apskr. Naktį į vasario 2 dieną grovo Zubovo lauke rastas užmuštas žmogus Račius. Užmušėjai nesusekti. Zmogelio būta neturtingo. Jis paliko dideliame varge savo žmoną su keliata vaikų.

VILEIKA. Cia yra milžiniškas ligonbutis, kur gydoma ir prižiūrima apsvaigėliai. Kiek žmonių šiais laikais serga baisia proto sumišimo liga — lengva išivaizdinti, sužinojus jog tame Vileikos ligonbutyje vietos ligoniams pristigo. O jų čia priima virš tūkstančio. Už pigesnes vietas imama dabar jau nebe penkis, bet penkiolika rublių, ir vis dar lieka daugybė nelaimingų ligonių už tos įstaigos durų.

Vietos visuomenės veikėjai, prijausdami tokių ligonių nelaimingam padėjimui, nutarė statyti dar antrą toki ligonbutį, skiriamą 200 apsvaigėlių. Išlaidos tokiam ligon-

butiui pastatyti apskaitomos į 60 tūkstančių rublių. Pradėta jau rūpintis gauti iš valdžios leidimą. „L. Z.“

GIEDRAIČIU BYLA. Sausio 22 dieną Vilniaus apygardos teismas svarstė Giedraičių lenkų riaušinkų bylą. Kaltinami buvo 8 Giedraičių parapijonis, kad rugpiūčio 24 d. 1911 m. darę trukšmą bažnyčioje per lietuvių pamaldas. Jų byla jau buvo teisiama apskrities teismo nario pačiam Giedraičių miestelyje, kur visi riaušinkai gavo po kelius mėnesius kalėjimo. Dabar teismas patvirtino tą nusprendimą visiems, išskyrus Miklaševskį ir Gujį, kuriuodu išteisino. „Vilt.“

SKUODAS, Telsių apskr. Neseniai Telsių apskrities bajorų vadui paliepus atstatyti nuo vietų: Skuodo valsčiaus raštininkas Juozbutis, lietuvis, ir Mosėdžio valsčiaus raštininkas Gliaubertas, sulenkėjęs lietuvis. Mosėdin jau paskirtas raštininkas rusas, kas bus Skuode, dar nežinoma, bet girdėti, kad ir čion atvyksas rusas. Dėl ko tuodu lietuviu liko prašalintu, dar nėra žinios.

DEBEIKIAI, Ukmergės apskr. Mūsų valsčiaus ūkininkų tik maža dalelė yra bent kiek susipratusių. Tai parodė nors ir šmjetiniai rinkimai valsčiaus viršaičio. Buvo prieš rinkimus už kelių dienų prasidėjo „vybornų“ vaisės. O rinkimų dieną tai bėgte bėgo „baltakės“ upe-liai. Kai-kurie dar ant rytojaus per ištisą dieną gėrė. Mat, debeikiečiai renka toki viršaitį, kuris gerai pavaišina „vybornus“. Na tai lenktyniavo viens kitam neužsi-leizdami. Gėda debeikiečiams, kad nesistengia prašalinti tą blogą paprotį.

VILNIUS. Sausio 31 d. įvyko įsteigiamasai naujai leistos vilniečiams lietuviams šviesti „Ryto“ draugijos susirinkimas. Be draugijos įsteigėju: dekanu Mirono, Maliukevičiaus, kun. A. Petrulio, d-ro J. Basanavičiaus, „Vilties“ redaktoriaus A. Smetonos ir Liūdo Giros, susirinkiman atvyko įsteigėjų pakviesti septyniolika svečių kunigų ir pasaulinių inteligentų. Susirinkimo pirmininku išrinktas d-ras Basanavičius, sekretorium L. Gira. Pas-kaičius draugijos įstatus ir ir priėmus įsteigėjams draugi-jos nariais visus pakviestuosius svečius, pradėta rinkti valdyba. Apsvarsčius būsimąją naujai steigiamos draugijos padėjimą pirmininko ir reikšmę ir privalumus, susirinkusieji visi pripažino, jog tokios draugijos pirminin-ku tegali būti kunigas ir tai gyvenantis Vilniuje. Vienu balsu išrinktas „Ryto“ pirmininku d-ras kun. J. Ste-fanavičius, Vilniaus šv. Jono bažnyčios kamendorius.

Toliau susirinkimas svarstė dar, kokį nustatyti metų mokesnį tikriemsiems sąnariams: nutarta mokėti po 5 rublius į metus. „R. G.“

MALETAI, Vilniaus pav. Nors ir neatsitolinus Male-tų parapija nuo kitų apšvietimu, bet yra dar ir tokių so-džių, kur nė spnidulėlis švičios dar neužžibėjo: knygų ir laikraščių neskaito, kortosna lošia ir girtuokliauna. Vie-ną kartą keli vaikinai, žinoma inkaušę, beeidami namon,

sudraskė tilta. Urėdninkas susatė protokolą ir teismas nuteisė visiem po 25 r. užmokėti ir po 15 parų sėdėti.

DRUBLENAI, Sirvintų par. Kas ne skaito laikraščių; tas negali suprasti, kaip smagiai didinas Lietuvos apšvietimās, o kartū su apšvietimu kelias ir susipratimas tarp sulenkėjusių lietuvių. Stai kad ir Drublėnų sodžius. Čia kiek seniau šnekėjo visi lietuviškai, dabar gi virto kitaip, visi turisi įsikandę lenkiškos kalbos ir vaikus savo tebe-moko lenkiškai. Lietuviškai šnekėti sarmatijas, nenori ir saugojasi. Jaunimas Drublėnų abelnai geriaus mėgsta svetimą, lenkišką, o ne savo bočių, tėvų lietuvišką kalbą. Bet ačių Dievui taip blogai ne su visais yra. Atsiranda ir Drublėnyse vienas kitas bernaitis, kuris pradeda susiprasti ir mylėti savo Lietuvos tėvynės kalbą.

Garbė jums jaunikaičiai, kad jūsų širdyse dar tebėra meilė prie Lietuvos tėvynės. Duok Dieve, kad ir kiti jūsų broliai griečiau pamylėtų savo kalbą šalies ir pasiliktu ant visados tėvynės sūnais.

BAREISIAI., Sešuolių par. Neseniai Lyduokių parapijos bernaičiai, susipykę su Bareisių vyrais per vakarušką, padegė vieną negyvenamąją triobą, mislydami visą Bareisių sodžių paleisti ugnimi. Bet žmonės subėgę gaisrą užgesino. Bareisiuos jaunimas labai negražiai elgiasi: girtuokliauja ir dažnai pasipeša.

DAUGELISKIS, Vilniaus gub. Jurelišio sodžiaus ūkininkas Misiunas gyveno nesutikime su savo žmona. Žmona dažnai vaikščiojo savo tėviškėn ir skundėsi tėvui ant savo vyro. Jau bemanus visiškai vyrą apleisti ir atsiimti kraiti. Tėvas Skunčikas draug su savo sūnais kairiuos daiktus neregint Misiunui atsiėmė. Nesant namie Misiūnui atsiėmė ir paskutinę karvę. Grįžęs namo Misiunas ir neradęs pačios ir karvės, apsiginklavo šautuvu ir pištalietu, nuėjo vidurnaktį pas savo uošvį Skunčiką, kuris gyveno tik per lauką. Palangėje Misiunas sušuko: gaisras! Skunčikas, nieko blogo nenujauzdamas, greitai šoko prie durių pažiūrėti, bet vos pravėrė duris, kaip Misiunas šovą į jį ir sunkiai sužeidė į petį. Paskui tėvą ėjo du sūnus. Vieną jų Misiunas sužeidė šūviu į veidą. Antrasis sūnus greitai šoko ant Misiuno, atėmė iš jo šautuvą ir ant vietos nušovė Misiuną. Policija Skunčikus suėmė.

Neseniai ėjo keliu keli girti iš Daugeliškio vyrai ir taip susipešė, kad vienas ant rytojaus Dievui dūšią atidavė. Daugeliškėnai paprastai atsižymi peštynėmis! „Auš.“

MAIRONIO 25 m. DARBAVIMOS JUBILEJUS. Kaune susidarė komitetas besirūpinas mūsų gerbiamojo dainiaus, Maironio, 25 metų darbavimos sukaktuvių iškilinėms surengti. Maironis, kaip žinome, tai slapyvardė dabartinio Kauno Dvasiškosios Seminarijos rektoriaus prelato kun. Jono Maculevičiaus. Jis gimęs 1862 m., įsišventė į kunigus 1891 metais. Pirmą savo raštą „Lietuvos Istorija“ parašė 1886 m. Jo gražios ir skambios dainos žinomos po visą plačią Lietuvą.

Sukaktuvių komitetas mano įsteigti Kaune Maironio vardo Dailės Mokyklą.

(Praloto Maciulevičiaus paveikslą žiurėk ant kito puslapio—9-to. Europos naujienos ir žinios iš karės ant puslapių 10 ir 11).

Amerikos Naujienos.

Ekspliozija užmušė 50 žmonių. Kovo 7 dieną Baltimorės uoste ekspliodavo 343 tonai dinamito ant angliško laivo Alum Cline. Ekspliozijos smarkumas sukretė visą Baltimorės miestą ir apylinkę ant 100 anglišų mylių lyg baisiausias žemės drebėjimas. Blėdies padaryta ant 600.000 dolerių, ir apie 50 žmonių užmušta. Ekspliozija sužeidė ir vieną Suvienytų Valstijų kariškųjų laivų uoste.

Mirties bausmė moterei—angliakasių vadui. Charlestown, W.Va Kaip skaitytojai žino, jau nuo kelių mėnesių šioje apylinkėje tęsiasi angliakasių streikas. Darbdaviai sumanė varyti darbą su parsikviestais iš kitur streiklaužiais, kurių saugojimui čia pargabenta diktokas burelis kareivių su greitšaujamaus automatiškais šautuvais. Keliose vietose tarp streikierių ir kareivių kilo kruvini susirėmimai, kuriuose žuvė keliolika angliakasių ir vienas kareivis sunkiai sužeistas. Dėlei tų susirėmimų dabar kariškas teismas teisia 80 senelę, tulą Jones, visoje apylinkėje žinomą po vardu „mother Jones“. Ta senukė jau nuo kelių metų žinoma kaip angliakasių „vadas“. Ji karštai diarbavosi ir dabartiniame streike. Dabar jai primetama, būk per jos kaltę kilę riaušės, kuriose žuvė keliolika žmonių. Jeigu kaltinimas bus priodytas, tai Jones'ienę laukia mirties bausmė. Senukė, paklausta ar nesibijo būti sušaudyta, atsakė: „Ne. Aš jau turiu suvirš 80 metų, taigi vis vien jau neužilgo man reikės mirti. Visą savo amžį stengiausi pagelbėti darbininkams, tat dėlei jų labo norėčiau ir numirti. Gal mano mirtis atkreiptų Suv. Valstijų valdžios atydą į dabartinį West Virginijos darbininkų padėjimą...“

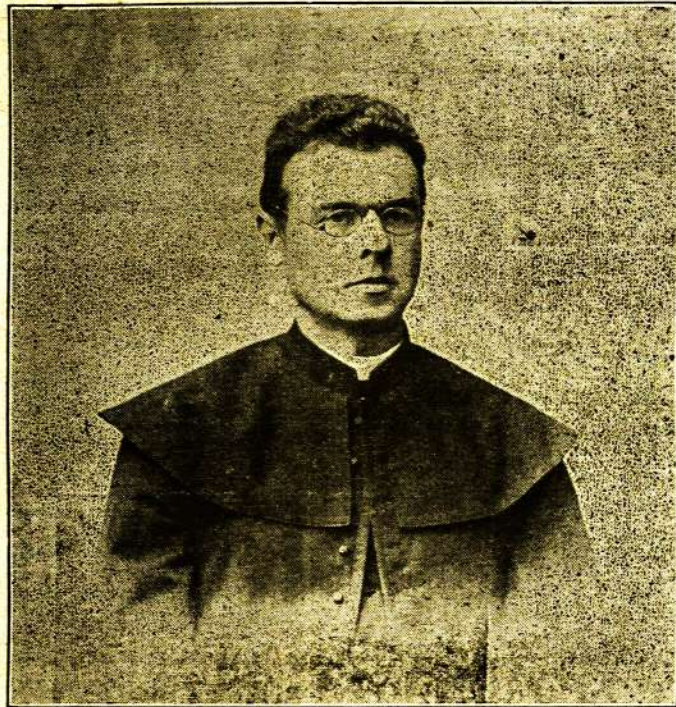
Streiko riaušės. Erie, Pa., streikuoja pečių dirbėjai. Kompanija parsikvietė jų vieton streiklaužius. Tarp streikierių ir streiklaužių atsitinka susirėmimų.

Viename susirėmime mirtinai nušauta 7 metų mergaitė ir sužeista 2 streikieriu, kitame gi pašauta Morsse Iron Works dirbtuvės formanas.

Kooperacijos krautuvės tramvajų tarnautojams. New Yorko tramvajų kompanija žada įsteigti savo darbininkams kooperacijos krautuves, kuriose jie gautų daug pigiau visus pragyvenimui reikalingus daiktus. Kooperacijos krautuvės būsią įsteigtos įvairiose miesto dalyse ir iš jų pasinaudosią apie 25.000 tramvajų tarnautojų—konduktorių ir motormonų. Viena tų žadamų kooperacijos krautuvių šiomis dienomis jau atidaryta prie 818 Eighth avenue.

(Toliaus — žiurėk ant 10 puslapio.)

Svešias savo 25 metų darbavimosi jubilėju MAIRO-NIS—KAUNO PRALOTAS MACULEVICIUS. Buves Pe-terburgo Dvasiškosios Akademijos vice-ректорius, dabar Zemaičių Seminarijos rektorius. Jo kandidatura į vysku-pus neperėjo dėlei lenkų endekų pakeltų protestų. Len-kai nepasidrovėjo kuobiauriausiai šmeižti tą mūsų didvy-ri, kad tik anas nepaliktų vyskupu ir nepadidintų lietu-vių tėvynainių įtekmės. Tarp jo veikalų reik paminėti „Lietuvos Istorija“, „Tarp Skausmų į Garbę“, „Pavasario Balsai“ ir k. Jo patrijotiškas giesmes gieda visa Lietuva. Ilgiausių Metų! Geriausios kloties velijam!

\$100 baudmės už ilgą skrybėlių spilką s. Massachusetts valstijos gubernatorius Fos patvirtino įstatymą, kuriuo visos moterys, nešiojančios skrybėlėse ilgą spilką, turėsiančios užsimokėti 100 dolerių baudmės. Mat, išsikišusios iš skrybėlių spilkos nekarta sužeidžia važiuojančius viename tramvajuje žmones.

MESKIKOS BEDOS.

Riaušės Meksikoje nesibaigia, bet kuo toliau, tuo labiau platinasi. Sonoros valstijos atstovai ir valdžia apšaukė savo neprigulmybę nuo Huertos valdžios. Chichuahua valstijoje maištininkai atakavo Parrolio miestą per keturias suvirš dienas. Buvusio prezidento Maderos pati ir giminaičiai visi pabėgę iš Meksikos dabar važiuoja New Yorkan ir tvirtina čia laikraščių reporteriams, jog dabartinis Meksikos prezidentas tai niekam netikęs žmogžudys, kuris bereikalo nužudęs buvusį prezidentą. Huertos gi šalininkai ginčijasi, kad Maderos pati buvo sudariusi suokalbį atmušti savo vyrą nuo sargų ir paskui pakeiti naują revoliuciją.

Meksikos kongrese du atstovai padarė sensaciją, pagarsindami, kad jie turi darodymus, jog buvęs Suvienytų Valstijų prezidentas Rooseveltas žadėjęs suskaldyti Meksikos šalį į kelias mažas valstijėles, kurios galų gale turėsiančios pakliūti į Suv. Valstijų globą. Taigi, anot tų atstovų, Meksikos nelaimių priežastis esanti Suvienytų Valstijų valdžia, kuri tyčia palaikanti visokią maištą Meksikoje ir norinti tą šalį padalinti į daleles, o paskui tas daleles vieną po kitai praryti. Dėlei tokių paskalų Meksikos šalyje žmonės pradeda šiauštis prieš amerikiečius.

Diazas grįžta Meksikon. Meksikos prezidentas Porfirio Diazas, kurį prieš porą metų Maderos revoliucija nuvertė nuo Meksikos sosto ir ištrėmė visam amžiui užsienin, dabar, sugriuvus Maderos valdžiai, grįžta vėla Meksikon. Kovo 10 dieną Diazas su Amerikos pinigų trusto galva—Morganu—išplaukė iš Aleksandrijos uosto (Aigipte) į Neapolį, Italijoje, o iš čia keliaus Meksikon.

Iš Visur.

RUSIJA.

Pereitą savaitę Rusijos valdiškosios sferos ir ištikimi caro pavaldiniai šventė 300 metų sukaktuves išrinkimo Mikolo Teodoraičio Maskvos caru. Ant iškilmingų pamaldų į Kazaniaus Katedrą Petrapilėje atvyko ir pats caras su cariene, sosto ipėdiniu ir visu savo dvaru. Carukas dėlei savo nelaimingos ligos negalėjęs paeiti, tad iš vežimo jį nešė į bažnyčią kazokas.

Savo manifeste dėl tos priežasties caras prižadėjęs daugiaus rūpintis apie sodiečių apšvietimą. Būsią įkurta apie 90 seminarijų sodiečių mokintojams mokytį. Daugelyje imperijos provincijų būsią pataisyti keliai. Užkaukazėje ir Užkaspijoje būsią dziovinamos balos ir kasami kanalai apdrėkinimui tyrlaukių. Peterburge būsiąs pastatytas naujas ligonbutis su 1100 lovų ligoniams, o Maskvoje bū-

siąs įkurtas naujas tautiškasai muzejus. Caro pagarsintoji amnestija leis daugeliui pabėgusių iš Rusijos prasi-kaltėlių sugrįžti, nes aniems baudmės būsią numazintos.

Geležinkelio nelaimės. Netoli Slepovskos gelžkelio stoties nuo traukinio atsikabino 40 vagonų su žibalo cisternomis. Atatrūkusi vagonai nusiritę pakalnėn, pakeliui susidaužė dar su kitu pavymui einančiu prekių traukiniu. Daugiau kaip 30 vagonų visai sutraškinta, kiti sudegę. Du traukinio tarnu užmuštu.

Taip-pat sudužo prekių traukinys netoli Jekaterinos-lavo; 4 vagonai visai sudaužyti, 11—mažiau. Sunkiai sužeistas konduktorius.

Insakymai išėiviams. Prekybos ministerija sudarė įsakymų sumanymą, kurių turės laikyties darbininkai, keliaujantieji į užsienį uždarbiauti. Tie įsakymai draudžia agentams samdyti darbininkų. In pasportų vietą darbininkams būsią duodami paliūdijimai 5 metams. Tiems išėiviams, kurie ketina jūra plaukti, būsią įsteigti tarpininkavimo biurai. Garlaiviai, norintieji gabenti išėivių, turėsia užsistatyti iki 100.000 rublių kau-cijos valdžiai. Bilietai būsią pardavinėjami tik tuose biu-ruose, kurie turėsia valdžios leidimą. Pasienyje būsią i-steigti tarpininkavimo biurai ir būsią sandomi tam tyčia išėivybės prižiūrėti valdininkai. Miestuose, pro kuriuos daugiausia išėivių važiuoja, būsiančios intaisytos išėivių globos stotys, kurios turėsiančios išėivių reikalais rūpin-ties.

Vos nepakorė nekaltą žmogų. Neperse-niai Ekaterinoslave buvęs padarytas ginkluotas užpuoli-mas ant gelžkelio stoties. Užpuolikas, tulas Barisenka, spėjo pasislėpt. Policija gi suėmė kitą žmogų ta pačia pavarde, ir jis buvo teisiamas ant pakorimo. Tik tai da-bar pasirodė, kad tai esąs visai ne tas Barisenka, kurio jieškoma. Jį tuojuo paleista.

Nauji paštai. Siais metais Rusijoje žadama in-taisyti dar 384 naujus paštus, 424 telegrafo stotis ir 72 telegrafo linijas. Šiam dalykui reikalinga būsią 2.116.000 rublių.

Varo žydus iš Lenkijos. Daugelis valsčių Lenkijoje daro nutarimus, kad išvaryti žydus iš sodžių. Todėl iš Peterburgo pareikalauta paaiškinimo, ar tie nu-tarimai daromi iš noro prašalinti žydus nuo prekybos arba boikoto, skelbiamo lenkų laikraščių, ar tik pasinau-dojama senato išaiškinimo, kad žydams nevalia gyventi sodžiuje.

Ordenas prancūzų prezidentui. Rusų caras, norėdamas parodyti savo palankumą naujam pran-cūzų prezidentui, paskyrė jam šv. Andriejaus ordeną, ku-ri nuvešias Paryžiun ir jam įteksiąs baronas Šilingas, užsienių reikalų ministerijos valdininkas.

Orulakstymo lenktynės. Iš priežasties Romanovų giminės jubilejaus Rusijoje surengta lakū-nų lenktynės. Lakūnas, katras per 48 valandas pirmas nulėksiąs iš Peterburgo Maskvon ir atgal, gausiās 10.000 rublių dovanų ir brangią taure.

PRANCIJA.

Prancijos Parlamente valdžios ministeriams padavus ant apsvarstymo naują įstatymą apie kariuomenės padidinimą, pasidarė didelis skandalas. Socialistai pakėlė neapsakytą lermą, ėmė trepsėti, daužyti į savo sėdynes, kad kiti atstovai negirdėtų karės ministerio balso. Dar kiti socialistų atstovai ėmė šūkauti paprastų cicilikučių būdu. Ne—socialistai atstovai ir publika galerijose suėjusi pasiklausyti, pradėjo koliauti socialistus. Girdėjosi balsai: „eikit jus į Prūsų Reichstagą, ne čia prancūzams teises daryti. Parsidavėliai! Judošiai!“ ir tam panašūs žodžiai.

Karės ministeris, nepaisydamas to lermo, skaitė toliaus savo įnešimą. Bet kad parlamento pirmsėdis negalėjo niekaip sutvarkyti lermą keliančius, sesija buvo pertraukta.

Prancijos žmonės už tokį socialistų pasielgimą didei ant jų supyko. Mat prancūzų visuomenė yra didei patriotiška, vokiečių ir anų politikos labai neapkenčianti. Tagi visoje šalyje pradeda sukilti žmonės prieš socialistus. Socialistų vadui parlamente Jaures'ui mėginus padaryti prakalbas Tuluzoje, to miesto piliečiai neleido kalbėti, giedodami marsilietę ir kitus prancūzų tautiškuosius himnus.

Padidinimas prancūzų kariuomenės, prailginus tarnystos terminą nuo 2 metų ant trijų, sutiko netikėtas priešus ir tarp mokyčiausių prancūzų. Apie 350 Sorbonos universiteto, didžiausios prancūzų mokslo įstaigos, profesorių išleido į žmones atsiliėpimą prieš militarizmą. Tame savo atsišaukime mokslinčiai ragina žmones, nepasiduoti be apsimislėjimo militariškai panikai ir reakcionieriams, kurie linksta prie desperatiškų avanturų, respublikai priešingu.

Prancijos Instituto, Augščiausios Mokslinčių Instaiogos, nariai irgi pagarsino atsišaukimą į Prancijos piliečius. Tame savo atsišaukime jie pataria visiems gerai apsimislyti pirm nei priims naują 3 metų kariuomenėje tarnystos įstatymą. Tas naujas įstatymas, jei jį žmonės priims, labai atsiliėps į prancūzų ekonomiškąjį ir intelektualškąjį gyvenimą.

Prancūzų jenerolas apkaltintas už nežmoniškumą. Jenerolas Liudvikas Frauchet d'Esprey buvo teisiamas už nežmoniškumą, ir teismas jį pasmerkė 30 dienų arešto. Tas jenerolas per paskutinį sukilimą Morokkoje, besiskubindamas į Danflous miestą, paliko užpakalyje kelioliką pavargusių ir negalinčių karštyje maršuoti kareivių. Maurai užpuolę anuos kuobaisiausią išžudė.

Pasikėlė 3 mylias augštyn. Paryžius, 11 kovo. Prancūzas lakūnas Perreyon sumušė pasaulinį augštumo rekordą; jis savo lakstytuvu pasikėlė augštyn 19.650 pėdų, t. y. apie 3 angliškas mylias.

ANGLIJA.

Anglijos Parlamento naująją sesiją iškilmingai atidarė karalius Jurgis pereitą panedėlį. Šita naujoji sesija atsižymėjo tuomi, kad sufražistės moterys mėgino šturmu priėti prie karaliaus ir įteikti jam prašymą, kad suteiktų

balsavimo teises moterims. Peštynėse su karaliaus gvardija įnirtusios moterys nutraukusios nuo arklių kelis karaliaus sargus. Suimtos už betvarkės kėlimą moterys teisinosi teisme, kad jos kaip Anglijos pilietės turi teisę paduoti prašymus karaliui. Teisėjas, atsakydamas, paaiškino moterų vadovams, kad teise jos gali pasinaudoti, paduodamos karaliui prašymą per tam tikrus ministrus. Taigi už betvarkę moterys riaušių kėlikės buvo nuteistos po 21 dieną atsėdėti kalėjime.

Anglijos žmonės dėlei tokių savo moterų besensinių riaušių pradeda labai ant anų pykti. Šian ir ten savo tokiomis neišmintingais pasielgimais moterys sukelia prieš save vyrus.

Taip Nottinghame sufražistės surengus prakalbas vienoje salėje daugybė vyrų apsupo salę ir pergaleję didelę policijos sargybą, išlaužė per užpakalines duris į vidų. Čia moterų sufražisčių priešai pradėjo daužyti anas supuvusiais vaisiais ir greitu laiku nustūmė nuo estrados visus kalbėtojus. Atėjusi į pagelbą didesnėji policijos divizija mėgino tvarką daryti, bet įnirtusiai miniai nieko negalėjo padaryti. Prasidėjo salėje baisios muštynės ant kumsčių tarp vyrų ir moterų. Kol policija padarė tvarką, daugelio moterų drapanos buvo suplėšytos, plaukai išdraskyti, kepeliusiai sumindžioti, vyrų gi daugelis turėjo ant veidų bobų nagų ženklus. Viskas salėje buvo išdaužyta, langai ir durys sulaužytos, lyg kokiam baisyusiam mūšyje.

Netoli nuo Londono sufražistės sudegino dvi gelžkelio naujas stotis. Atlikę tokį niekšišką darbą, paliko parašą, — sudeginę todėl, kad joms nesuteikiama balsavimo teisės.

— Netoli Elbos upės įtakos į Vokiečių jūrą paskendo angliškas laivas „Glenalvon“, plaukęs čion iš Čili. In laiką atsiųsta pagelba nuo krašto išgelbėjo 36 to laivo jureivius.

Sufražistės mėginusios padegti „British Museum'ą“! Londoniškis „Daily Citizen“, darbininkiškas dienraštis tvirtina, jog jis žinaš apie bobų sufražisčių pasikėsinimą padegti Britanijos didžiausią mokslo šaltinį, taip vadinamą Britaniškąjį Muzejų. Pusiau sudegę skarmalai, aplaistyti kerosinu, rasta keliuose knygyne rūmuose.

VOKIETIJA.

Vokietijos valdžiai sunku gauti pinigų pasiskolinti. Padidimui savo armijos ir visokiems karės reikalams Prūsijos valdžia pagarsino, kad ji norinti greitu laiku pasiskolinti 550 milijonų markių ant 4 procento. Bet šalies piliečiai nelabai, regis, pasitiki ant valdžios ir pagarsintąją paskolą turėjo apsiimti ant savęs bankai.

Papeikia laikraščius. Vokiečių valdžia pagarsino 12 d. kovo savo organuose aštrų papeikimą daugeliui vokiškų laikraščių, ką anie stengiasi supjudyti Europos viešpatijas ir sukelti europejišką karę. Ypatinčiai aštrų papeikimą kaizerio valdžia išreiškia „Cologne Gazette'ai“, kuri iki šiol buvo laikoma už pus-oficiališką valdžios laikraštį. Esą prietikiai tarp Europos viešpatijų, pasigerinę ir reikia tikėtis, kad valdžios pasistengimai apie ramybės užlaikymą būsią pasekmingi.

JAPONIJA.

Japoniją vėl aplankė didelė nelaimė. Baisi ugnelė iškilusi Jokahamos mieste išdegino tukstančius namų, apie pustrėčio šimto vaizbos namų ir daugybę šilko krautuvių ir įvairių dirbtvių. Nuostolių ugnelė padarė už penkiolika milijonų rublių. Tai buvo 6 d. Kovo.

Japonų valdžia reikalauja 300 milijonų rublių. Japonų finansų ministeris pareikalavo nuo parlamento, kad užtvirtintų paskolą 300 milijonų rublių, kurių reik būtina palaikymui įvairių šalies pramonių ir įstaigų. Tuos pinigus valdžia žadanti pasiskolinti pas kitų žemių bankierius.

BALKANŲ KARE.

Muštyinės tarp bulgarų ir graikų kareivių. Iš Salonikų praneša, kovo 8 dieną, jog netoli nuo čia palei miestelį Nigrita ištikęs smarkus mušis tarp bulgarų ir graikų kareivių; abipusiai žuvę daug žmonių. Peštynės pradžia buvo tokia.

Negrita bus svarbus punktas, kada bus nustatoma Balkanų valstybėms sienos. Todėl tą miesčiuką norėtų palaikyti savo pusėje kaip graikai, taip ir bulgarai. Negritą nuo turkų atėmė graikų kariuomenė ir iki šiol ji savo rankose laikė. Pereitą savaitę bulgarų kariuomenės vadai pasiuntė į Negrita 150 savo kareivių. Bet graikai nieku būdu nenorėjo jų įsileisti miestelin. Tada bulgarai pasiuntė į Negritą diktoką pulką savo kareivių su kanuo lėmis. Graikų artilerijos Negrijote nebuvo, ir jie gynėsi tik šautuvų šūviais. Mušis tęsėsi kelias dienas, po kam bulgarų kanuolės išgriovė visą miestelį. Dabar abiejų valstybių valdžios paliepė nuodugnai ištirti tų peštynių priežastį, o kaltininkus smarkiai nubausti.

Adrianopolis negalys toliaus atsilaikyti prieš bulgarus. Bulgarai paėmę Hentartarta fortus, kurie esą Adrijanopolio raktais. Turkų komandantas Sukri Paša telegrafavęs į Konstantinopolį bevieliu telegrafu kovo 2 dieną, kad jis negalys laikytis ilgiaus kaip savaitę. Sniegui tirpstant patvinusi upė užliejus daugelį fortų. Turkams netik provijanto, bet ir amunicijos stoka. Adrijanopolyje uždaryta kariuomenė serga įvairiomis ligomis. Jei turkai neįstengsį prasimušti pro bulgarų eiles ir pabėgti, tai jie turi pasiduoti.

32.000 turkų nelaisvių, pasidavus Janinos tvirtumai. Visoje Graikijoje neapsakytas džiaugsmas iš to, kad 6 dieną kovo pasidavė graikams Janino tvirtovė su 32.000 turkų kareivių. Iš viso dabar graikai turi pas save 78.450 turkų kareivių nelaisvėje.

Tą pačią dieną turkų laivynui irgi pasisekė ižeisti sultono neprietelius. Sarvuočius „Hamidieh“ Aigėjiškoje jūroje paskandino tris graikų transportinius laivus, kurie vežė serbų kareivius į Gallipolio pussalį.

Žinutės.

RŪMAS. Popiežius Pijus X sunkiai susirgo nuo persišaldymo, taip kad turėjo kelioms dienoms pertraukti audijencijas. Paskesnės žinios praneša popiežių esant daug sveikesniu.

— Budapeštas, 7 d. kovo. Vengrijos parlamento žemesniame atstovų Bute nutarta suteikti balsavimo teises moterims. Bet nevisoms šalies moterims pripažįstama balsavimo teisė.

— Madridas, Ispanija. Pasibaigė rinkimai parlamento atstovų; didžiumą balsų būsiančiame parlamente turėsią liberalai.

— Anglijos parlamente pakelta klausimas apie ištrėmimą neramių sufražisčių ant salos šv. Elenos, kur buvo ištrėmtas Napoleonas.

— Tokio, Japonija. Cion atvyko d-ras Sunjatsen, įkurėjas Kynų respublikos. Japonai vaišina daktarą labai iškilmingai, rengdami jam įvairius pokilius. Sunjatsen apžiūrinėjo ginklų sandėlius ir kariškuosius fabrikus.

— Iš Kalkutos (Indija) praneša, kad tarp indijos musulmonų kilęs vis smarkesnis neramumas dėl Turkijos nepasisekimų. Sako, kad musulmonai svajoja apie įsteigimą naujos didelės indų-arabų musulmonų valstybės.

— Rusų laivas, stovįs Konstantinopolio uoste, netikėtai iššovė ir pataikė į sultono rūmus. Valdžia aiškina, kad tai buvę padaryta netyčiomis.

— Turkų skraiduolis „Assari“ užkliuvo į bulgarų miną ir guli pusiau paskendęs jūros pakraštį.

— Kynų valdžia numazino mokestį už telegramas. Dabar vienas žodis siunčiamos Europon telegramos bus po 35 kap.

— Kovo 8 dieną smarkus žemės drebėjimas visiškai sunaikino miestelį Guajimquila, Guatemaloje, Pietinėje Amerikoje.

— Konstantinopolyje įmesta kalėjiman 450 Graikijos pavaldinių, gi Smirnoje pakarti 3 graikai. Vis tai turkų kerštas prieš nenuveikiamas Balkanų valstybes.

— Austrijai kariuomenės mobilizacija atsiėjusi 600.000.000 frankų.

— Albanijoje prasidėjo sukilimas albanų prieš serbus; albanus kursto turkai ir Austrija.

— Turkų sultonas pasirašė po įsakymu, kuriuo turkų vyriausybė įngaliojama konfiskuoti sudėtuosius valstybės bankuose privatinų žmonių pinigus, kaipo vidaus paskolą.

Gavenios laikui tinkama knyga.

Sodžionių Teologija, kun. J. Geručio parašyta, paaiškina viską apie Katalikų tikėjimo teisybes ir katalikų pareigas. Knyga parašyta formoje trumpų pamokslų. Kožną gavėnios dieną skaitant po kelis lapus, kiekvienas katalikas galėtų daug pasimokyti apie savo tikybiškas pareigas ir prisirengti prie šv. Velykų. Knygos kaina \$1.00, bet gavėnios laiku ją parduosim už 75 centus. Kas prisius 1 dolerį, tam siūsime 4 mėnesiams „Zvaigždę“ ir „Sodžionių Teologiją“. Adresas:

„ZVAIGZDE“

3654 Richmond St.,

Philadelphia, Pa.

Yvairios Zinios.

Nauja atskala. Pragarsėjęs visoje Rusijoje savo skandalais ietekmingas stačiatikių vienuolis Iliodoras, kuris neseniai atsimetė nuo stačiatikių cerkvės, dabar steigia naują, savotišką atskalą su keistu mokslu, kurio visgi tikisi susilaukti daug pasekėjų. Jų dievmaldystėje ir susirinkimuose linksmai girežianti muzika, pats Iliodoras su savo pasekėjais žada giedoti giesmes pagarbiniui saulės, žemės, vandens ir miškų. Tam tikrose dienose ketinas įvesti garbinimą stambeldžių tikėjimų įkurėjų, kaip tai: Budos, Konfucijaus, Magometo. Invedama dalimis garbinimas Kristaus ir garsaus rusų rašytojo Tolstojaus. In doros ir elgimos pamatus Iliodoras deda brolišką meilę visų tautų ir niekuo nevaržomą meilę kiekvieno asmens.

* *

Blaiivybės dalykai. Pereitą vasarą Maskvoje atsibuvo rusų blaivininkų susivažiavimas. Tame susivažiavime dalyvavo netik rusų dvasiškiai, bet ir daugelis pasaulinių inteligentų. Kai kurie to susivažiavimo nuatarimai yra svarbūs ir mums lietuviams, kadangi juose daug tiesos išreikšta. Štai keli svarbesni nutarimai:

1. Priešalkoolinis susivažiavimas pripažįsta, kad kovos su alkoholizmu pamatan turi būti padėti tikybos-doros pamatai.

2. Susivažiavimas vienu balsu pripažino, kad būtina reikalinga esą įvykdyti į gyvenimą visiško susiturėjimo nuo alkoholio gėrimų principą, kaipo tokį veiksnį, kurs nė kiek nesipriešina Sventojo Rašto nurodymams, priešingai, randa ten gilią paramą, kuri patvirtina taip-pat ir vėlesnieji mokslo ištyrimai, ir kuris vienas tiktai duoda patikrinimą kovos su alkoholizmu pasisekimo.

3. Kadangi tarp rusų visų luomų alkoholio vartojimas nuolat auga ir kadangi rusų inteligentija blaiivybės judėjimui galėtų padaryti daug naudos, susivažiavimas pripažįsta reikalingu daiktu kreipties ir į dvasiškius ir į pasaulinius inteligentus su ypatingu prašymu — kad jie visiško blaiyumė pavyzdžiu, o taip-pat apaštalavimu ir blaivininkų draugijų steigimu padėtų blaivinti tautą.

4. Visiškas susilaikymas nuo alkoholio gėrimų yra priedermė, kurią ganytojų sąžinei įsakymai uždeda bažnyčios-visuomenės gyvenimo istorijos momentas, kad išpildžius užduotis dūšių ganyimo ir Kristaus įstatymą, raginantį stipriuosius nešti pagelbą silpniems, o ne sau pataikauti.

* *

Pelnas iš degtinės. Mokslinčiai apskaitė jog iš statinės degtinės, kainuojančios 120 rublių, pelno turi jos pagamintojai sekančiai: ūkininkas už grūdus 4 rub., valstija (akcyzės) apie 32 rub., geležinkelis už pervežimą 7 rub., degtinės varytojas arba bravaras 27 rublius ir smuklininkas, kuris tą degtinę išparduoda žmonėms, turi pelno 46 rublius nuo kiekvieno 120 rub.

Kokią gi naudą turi žmonės, kurie tą degtinę išgeria, ir jų šeimynos? — Vyras ingija galvos skaudėjimą; jo pati—gauna mušti; jų vaikai—vietoje drabužių nešioja skudurius ir kenčia badą. Taigi aišku, kas labiausiai turi nuo degtinės šalinties.

— Jaroslavljo miesto (Rusijoje) dūma nutarė uždaryti 40 aludžių.

(Paskelbimas.)

UŽSILAIKYMAS.

Kiekvienas usiēmimas, fiziškas ar protiškas, priguli pirmiausiai nuo to, ar mūsų sveikata yra gerame stovyje; priešingai—joks veikimas yra negalimas. Palaikymu geros sveikatos svarbiausia yra užlaikyti gerame stovyje virškinimo organus. Kol mūsų viduriai gerai sugrumuliuoja priimtą valgi, mes nejučiam jokio silpnumo. Kaip tik pamatysi savyje kokią permainą į blogą, tuojaus pradėk vartoti Trinerio Amerikonišką Elixirą iš Kartaus Vyno. Šitas vaistas veikia greitai ir pasekmingai. Jis išvalo visą kūną ir prirengia vidurius prie gero grumuliavimo. Sustiprina taipogi visus organus ir sutvarko jų veikimą. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 S. Ashland ave., Chicag, Ill. Trinerio Linimentas greitai prašalina skaudėjimus iš muskulų ir sąnarių.

Po ranka, kur tik kada prireikia, turėk visados bonkute Dr. Rietherio Anchor Pain-Expeller'io nuo reumatizmo, pečių skaudėjimo, kaulų gėlimo, neuralgijos ir nerviškų muskulų skaudėjimų. 25 ir 50 centų.

LOXOL
PAIN-EXPELLER
REG. U.S. PAT. OFF.
ALCOHOL 40%
FA. RICHTER & Co
NEW YORK

— A —
REMEDY FOR
RHEUMATISM
GOUT - NEURALGIA
LUMBAGO - COLDS
PAINS - BACKACHES
SPRAINS & BRUISES

NIKSTEREJUS
sąnariui pasirūpink butelį tikrojo
Pain Expeller'io ir žūrėk kas yra parašyta paaiškinimuose.

Kataliogas Knygu

Gaunamų "Zvaigždės" Knygynė. Adresuokite: "Zvaigždė"
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

- Algimantas** arba Lietuviai XIII šimtmetije, istoriška apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris, 5 tomai Shenandoah, Pa., 2.50
- Apeigos Rymo Katalikų Bažnyčios**, lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius, vertė Gerutis, antra laida, Shenandoah, Pa. 1905, 188 pls. 60
- Anima Vilis** Marės Radzevičiūtės apysaka, Jono Montvilo vertimas. Antras spaudimas. Shenandoah Pa. 1907 m., 162 psl., Kaštu kun. A. Miluko. 75
- Apie Socijalistų Meilę**, knygelė I. Pašneka pas Kilpą Pipiro su Bimbiru. Parašė Debesylas. Shenandoah, Pa. 1908 m., 13 puls. 3
- Apie Socijalistų Liuosybę**, knygelė II. Pašnekėjimas Kilpos namuose. Parašė Debesylas. Philadelphia, Pa. 1809 m., 12 pls. 3
- Antanukas**, kun. A. Miluko išleidimas, apysaka B. Prūso. Vertė Selimas; antra laida. Shenandoah, Pa. pls. 40, 10
- Apsakymas**, Kelionės į Palestinos žemę, Kunigo P. Gondkaus naujai pertaisytas II spaudimas 50
- Baltas Karžygis**, versta iš Mickaus. 2
- Bajoro Vuošvis**, apysaka iš Lietuvos gyventimo, kun. A. Miluko kaštu, Shenandoah, Pa., 1906 m., 63 psl. 15
- Biurokratai**, apysaka, Parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa., 1907 m., 79 pls., 25
- Blaivininkų** knygelė išleido Degtinės priešas. 5
- Davatkų Knygą** arba Instatymas ir maldos išsirašiusiųjų į tretįjį zokoną šv. Pranciškaus. 50
- Fabijolė**, Philadelphia, Pa. 1909 m., 360 psl., kaštu kun. V. Varnagirio, vertiko. 1.00
- Gyvačių Karalius**, ir kitokios apysakėlės, Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa. 1908 m. 31 psl. 10
- Giesmės** Svietiškos ir Sventos. 10
- Išvakarės** Gret Lemano Ežero, Shenandoah, Pa., 172 psl., kun. M. Moravski's, J. D., Vertė Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 50
- Iš Daktaropasakojimų**, Rudens diena, Sulaukė, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1907 m., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Jonukas** Karklynas, Eina Lietuvos pažintų, parašė Prietelis, Shenandoah, Pa., 1904 m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kovaties** Zalgiariais, istoriška drama keturiose aktuose, Shenandoah, Pa., 1906 m., pls. 31, Dr. V. Pietaris (Savasis), kaštu kun. A. Miluko. 15
- Kunigo Giminė**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 68 psl., Parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kaip** Elziutė praleido šv. Jono Dieną, Shenandoah, Pa., 1908 m., 63 psl., parašė P. D., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Krasauninkas** - Laižybos - Dievo žmones, Philadelphia, Pa., 1910 m., 28 psl. Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko. 10
- Lou des'o** Svenčiausios Panelės Marijos Mėnuo, Shenandoah Pa. 1908 m., Pranaičių Julės vertimas. 30
- Lietuvos Virėja**. Sudėjo Aldonė V. 75
- Laiškai** iš Kelionės po Palestina, 50
- Lietuvos Istorija**, su kunigaiščių paveikslais ir žemlapiu ir Lietuvos rašliavos apžvalga, parašė Maironis 40
- Laisvės** Metu. Apysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. 50
- Lietuviškas Albumas** Trijose dalyse 1.50
- Moterystė** ir šeimyna. Philadelphia, Pa., 1908 m., 41 pls. vertė iš vokiškos kalbos J. Gerutis., kaštu kun. A. Miluko. 50
- Mūsų Socijalistai**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 57 psl. apysaka iš paskiausiųjų Lietuvoje atsitikimų, parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Melagių Dėdė**, (iš dzukų gyvenimo) Shenandoah, Pa., 1907 m., 27 psl., parašė Ksaveras Vanagėlis, kaštu kun. K. Miluko. 10
- Mūsų Išganytojaus Jėzaus Kristaus gyvenimas**, naujas pataisytas išleidimas, Shenandoah, Pa., 1907 m., 209 pls. su paveikslais kaštu kun. A. Miluko. 75
- Maza Dovanėlė** apie spaviednį. 5
- Mindaugas**. Poema, parašė Krive-Krivaitis, kaštu autoriaus Shenandoah, Pa., 1905 m. psl. 19, 10
- Ne Mieste** Laimė, Pierre L'Ermite'o, iš prancūziško liuosos vertimas Pranaičių Julės, Shenandoah, Pa., 1908 m., 206 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Našlaičiai**, Shenandoah, Pa., 1908 m., 81 psl., vertė P. Str., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Nekaltybė**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 89 pls., J. Geručio versta iš vokiško, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Patrimpo** Laiškai. 45
- Pergyventos** Valandos, Shenandoah, Pa. 45
- Pradžia** ir Išsiplėtimas Katalikų tikėjimo, Vyskupo M. Valančiausio, Shenandoah, Pa., 1906 m., 235 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pamokslai** be Kunigo, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 1906, 214 psl., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pikta Dvasia**, drama trijuose aktuose Rudolfas Blaumanis, iš latviško vertė Ildargas, Shenandoah, Pa., 1908 m., 72 psl., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Paklydėliai**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 63 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Pasakyk** Matušei. Agnieška ir Antgarlaivio, trys apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., kaštu kun. A. Miluko., 29 psl. 15
- Paaugusių Žmonių** Knygelė. Parašė Vyskupas M. Valančius. 25
- Sodžionių** Teologija, parašė Gerutis, Shenandoah, Pa., 1908, 285 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Skaitymai** iš Sventųjų Gyvenimų, kiekvienai metų dienai, su paveikslais, keturi tomai: kaštu kun. A. Miluko, Philadelphia, Pa. (audėklo apdarais \$3.50) skūriniais apdarais ir paausuo-tais kraštais 5.00
- Susiskaldėliai**, Shenandoah, Pa., 1908, 62 psl., parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Socijalistai**, (Civinsko) Shenandoah, Pa., 1908, 124 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Saulei** nusiledžiant, Iš mūsų kariūnės, Kalėdų vakaras, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., 62 psl., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Siapus** ir Anapus grabo, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 210 psl., kaštu kun. A. Miluko. 50
- Sventosios** Rosijos Misijonieriai, Lanskaja'os, 1902 m., Brooklyn'e, N. Y., kaštu kun. Varnagirio. 25
- Sveikata**. Iš vokiečių kalbos vertė kun. J. Gerutis. 75
- Trumpa** Katalikų Bažnyčios Istorija. Parašė kun. A. Alekna. 50
- Trumpas** Katekizmas. 10
- Vienuolinė** Luoma, Shenandoah, Pa., 1908, m., 191 psl. kaštu kun. P. Saurusaičio ir kun. A. Miluko. 25
- Valdimierius**, Shenandoah, Pa., 1906, m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 16
- Zivatai** šventųjų. Vysk. M. Valančiaus. 50

„Skaitymai iš Šventųjų Gyvenimų“.

„Skaitymai iš Šventųjų Gyvenimų“ — tai didžiausias iliustruotas išleidimas lietuvių kalboje. Šventųjų gyvenimo aprašymai versti iš vokiškų ir angliškų geriausių tose kalbose veikalų, teipgi parašyti pagal vyskupo Valančiaus ir Skargos „Gyvenimus Šventųjų“. Apie 800 to knygos puslapių papuošti suvirš 200 šventųjų paveikslų perstatančių šventųjų kankinimą ir kankinimo pabūklus.

Šventųjų Gyvenimai yra tai geriausia dovana pasiūsti savo giminėms į Lietuvą.

Kaina: 4 tomai pavieniui subroszuruoti \$3.50
 „ anglišzko audeklo apdarais 4.00
 „ skuriniais apdarais ir paauszuotais krasztais 5.00

„Zvaigždė“, 3654 Richmond str., Philadelphia, Pa.

ANT. KRIZANAUSKO
Knygu Krautuve

asiulio įvairaus turinio svietiškas knygas taipogi maldaknyges. Neseniai išėjo iš spaudos puiki maldaknygė

DANGAUS RAKTAS

tinkama ypač jaunuomenei. Knygelė, mažo formato, labai tinkanti nešioti kišeniuje. Kaina 35c., 75 c. ir \$1.00.

Turiu išleides taipgi

NAUJA ELEMENTORIŲ

su dadėjimu visų poterių, prisakymų katekizmo ir Ministranturo. Kaina 10c.

Reikalauju perkupčių. Nuleidžiu didelį nuosimtį.

Ant. Krizanauskas

2736 E. Venango St.,

Philadelphia, Pa.

Sitas Stebetinas Laikrodis Tiktai \$3.75

Gražiausias amerikoniškas laikrodis, gražiai engraveruotas dubeltavai paauszuotas kotu užsakomas gvarantuotas ant 20 metų. Prisiunčiame C. O. D. \$3.75 ir prisiuntimo kaštai su pavelijimu pažiūrėti. Jeigu perbrangus gali sugažinti mūsų kaštais. Kas užsimoka iškalno, mes duodame extra puikų žiedą uždyką ir prisiunčiame prekes apsaugotas. Duodame uždyką laikrodėi kas perka šėsis po 22.50c. Tik reikia pranešti vyrišką ar moterišką laikrodėnori gauti. Prie kiekvieno laikrodėlio duodame gražų lenciuogėlį.

PETERS & CO. CHICAGO, ILL.

Dykail VYRAMS Dykail
Anatomiškasis Muzėjus.

607 Market Str. Akyvos Pamokinančios Naudingos Informacijos Nepraleiskite progos, ateikite pasižiūrėti Moksliškos Pa rodos dovanai visiems

Kožną dieną nuo 8 v. ryto iki 9 vakaro Vaikai neleidžiami.

Daktaro ofisas randasi ant Viršaus Muzėjaus

Visokie patarimai suteikiami dykail ir ištikimai.

KEYSTONE MEDICAL OFFICE

“ŽVAIGŽDĖS”

SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORISKUS DARBUS GERAI, PIGIAI IR GREIT.

DRUKUOJA:

KNYGAS, CIRKULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS ANI VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES, NESIGRAUDYS.

Kreipkis ant adreso:

3654 Richmond Str.,
 Philadelphia, Pa.

Zvaigždės Agentai.

Mr. P. Mikalauckas,
 248 W. Fourth St.
 So. Boston, Mass.

Mr. Iz. Nausiedas,
 97 33rd str.,
 Chicago, Ill.

Mr. P. J. Budginas,
 4549 S. Hermitage ave.,
 Chicago, Ill.

Mr. John Naujokaitis
 45 Planet St.
 Commercial Road, East
 London, England.

Keliaujantis Agentas.
 Mr. A. Krizanauckas,
 Philadelphia, Pa.

Mr. A. J. Brinius,
 71 Pine str.
 Meriden, Conn.

Mr. V. Kareiva,
 3264 Thomson str.
 Philadelphia, Pa.

Mr. P. Saulenas,
 567 S. Canal str.
 Holyoke, Mass.

Mr. Aleks. Balčiūnas,
 P. O. Girardville, Pa.

Mr. L. Misiūnas,
 P. O. Box 227.
 Gardner, Mass.

Kasemer Ceplenski,
 bei J. Walinski, Essen ade
 Ruhz, Suderich Str. No. 22
 Rheinland, Germany.

Mr. A. J. Sironaitis,
 33 Whitney Str.
 Orange, Mass.

Mr. V. Staseiče,
 349 Hamilton str.
 Grand Rapids, Mich.

Mr. Julionas Bukantis,
 172 Eudicatt Str.
 Boston, Mass.

Mr. M. Norkūnas,
 162 Prospect str.
 Lawrence, Mass.

Mr. J. Kalvelis,
 222 Pine str.
 Rumford, Me.

Minersvilles Lietuviams
 gerų geriausiai pasidėti pinigų štai šitame banke:

The First National Bank
 of Minersville, Pa.
 Pradinis kapitalas \$50,000. Perviršis \$70,000. Neišdalintas uzdarbys \$35,881.96
 CHARLES R. KEAR, presidentas,
 HARRY F. POTTEE, kasierius

NEBO

KORKO GALAIS CIGARETAI

Visi Ruko
NEBO
Cigaretus

10 u ž 5c

Pardavejai kas-
dien parduoda
daugiau NEBO
CigaretuGeriasia pasiseki-
ma turi Ameriko-
del to kad jie
yra geri**J. P. BUDGINAS****BANKINIS KONTORAS**

Sluodžia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Par-
duoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmaino Pinigus visų
kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir
t. t. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuvę
Knygų, Popierų, Abrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas ji
galima užsirašyti laikraštį „Žvaigždė“. Ateikite persitikrinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

Izidorius

917--33rd St.

Nausiedas

Chicago, Ill.

Tel. Yards 2705

Didžiausias Bankinis Kontoras Stuntimo
Lietuviškas Pinigų.

Parduodame laivakortes ant visokių linijų į krajų ir iš krajaus.

Siuntinime pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiau už visus
kitus agentus ir bankus.Užlaikome didžiausią krautuvę vyriskų drabužių, švėrykų ir sky-
bėlių, turime didelį departamentą aukso ir sidabro daiktų, žiedų, spū-
dų ir t. t. Drauge užlaikome didelį skyrių visokių knygų: mūzaknygių, istorij-
svečių ir t. t. Norėdamas ką pirkti, pirmiausia ateik pas mus, o būsi už-
nėdintas.

Jei užganedinsim, pasakyk kitiems.

Jei neužganedinsim, pasakyk mums.

Didžiausia Krautuvė

Visokios spalvos lietuviškų ir lenkiškų knygų, auksinių, sidabri-
nių ir auksuotų laikrodėlių, taipgi visokių religiškių daiktų. Kas nori
persitikrinti, tegul prisidūcia 10c. stampomis, o aplaikys mano didelį
katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašis pas mane „Žvaigždė“, tas gaus knygą „Basanavi-
čiaus pasakas“ vertės \$1.50, arba by kokią iš mano katalogo knygą,
vertės 1 dol., do v a n a i. Visų senas pažįstamas

Povilas P. Mikalauskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

KIEKVIENAM

Kuris prisiųs \$2.25, siuntinėsime
„Zvaigždė“ ant vienu metu,
apart to duosime dovanų labai pui-
kią knygą : : : : :

P. VAICAČIO**EILĖS**

Tai pilniausias mūsų jaunio poeto
eilių rinkinys su jo plačia biografi-
ja. Ta knyga—tai tikras kiekvieno
lietuvių namų padabinimas. Eilės ga-
na lengvos ir skambios, pilnos tē-
vynės meilės. Taipogi poetas, pats
iš prastų žmonių kilęs, gana jaut-
riai ir nuosekliai apdainuoja lietu-
vio bėdas vargus. : : : :

Pinigus siųsdami adresuokite:

Ž V A I G Z D E

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

PAJIEŠKOJIMAI.

Kur yra Kazimieras Vidikas? Jo tėvai Ariogalos pa-
rapijoje, Kauno rėdystės, meldžia duoti žinią į „Zvaigž-
dės“ Redakciją.